

О. В. Латишева,
кандидат економічних наук,
ORCID 0000-0001-6626-1420,

Р. Р. Баранов,

В. В. Зверев,

О. О. Проніна,

ДВНЗ «Донбаська державна машинобудівна академія», м. Краматорськ

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. Зараз проблема постійного поліпшення бізнес-процесів вітчизняного підприємства для забезпечення його стабільного фінансового стану та розвитку є однією з найбільш актуальних.

Управління бізнес-процесами в Україні припускає їх постійне поліпшення і оптимізацію, тому варто застосовувати для вітчизняних суб'єктів господарювання сучасні методи вдосконалення, такі як: моделювання, автоматизація процесів, інжиніринг, реінжиніринг і бенчмаркінг бізнес-процесів, методики аналізу рішення з використанням економіко-математичного моделювання та побудовою діаграм [1, с. 7].

Прийняття програм вдосконалення бізнес-процесів потребує належного апарату оцінки існуючого стану їх функціонування та управління, що дозволяє визначити, на якому рівні нині знаходиться підприємство та які його перспективи [2, с. 3].

Для опису існуючих процесів часто в закордонній та вітчизняній практиці використовується нотація «IDEFO», яка служить для створення функціональної моделі, що включає структурований опис функцій, дій або процесів, що моделюються. Модель будується за ієрархічним принципом, застосовуючи операцію декомпозиції відповідно до функцій, які виконує організація (функціональна декомпозиція). Однак для більш детального опису процесів нижнього рівня у вигляді потоків послідовно виконуваних робіт більш сучасною бізнес-орієнтованою нотацією фахівці вважають нотацію опису ланцюжка процесу, керованого подіями (Event Driven Process Chain (EPC)), зокрема її нотації (методології) «ARIS» (Architecture of Integrated Information Systems) в її розширеній версії (extended Event Driven Process Chain (eEPC) А.-В. Шеєра [1-3].

Метою даного дослідження є визначення можливостей покращення системи управління бізнес-процесами автотранспортних підприємств України на підставі їх регламентації та моделювання в нотаціях «IDEFO» та «ARIS».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом увагу фахівців все більше привертає проблема покращення системи управління бізнес-

процесами підприємств України. Дану тему досліджували А.-В. Шеєр, А. Бьєрн [1], Б.М. Андрушків, Л.М. Мельник [2] та ін. [3-6]. У цих та інших роботах з цієї тематики приділяється багато уваги управлінню бізнес-процесами та пошуку можливостей його покращення, але дана проблема потребує глибшого вивчення, зокрема в аспекті автотранспортних підприємств країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед інших бізнес-процесів (рис. 1) автотранспортних підприємств (надалі – АТП) основними є процеси, орієнтовані на надання послуг клієнтам, які, по-перше, є цільовими для цих підприємств, по-друге, забезпечують отримання прибутку.

Представлена на рис. 1 карта бізнес-процесів дає можливість регламентувати кожен процес:

1. Процес здійснення перевезень є основним процесом організації, оскільки приносить безпосередній дохід підприємству.

2. Процес забезпечення ресурсами, матеріалами. Забезпечення підприємства ресурсами припускає контроль залишків матеріалів і своєчасну закупівлю сировини. Для задоволення потреб замовників необхідно забезпечувати підприємство різними матеріалами і технічними деталями. При нестачі або відсутності будь-яких ресурсів підприємство не зможе підтримувати надання послуг, що призведе до втрати клієнтів, отже, до втрати прибутку.

3. Процес технічного обслуговування і ремонту транспорту. Для повного функціонування автотранспортного підприємства необхідний спеціальний відділ, який буде стежити за станом техніки в спеціальних місцях – автопарках. З автопарку щодня надходить інформація про стан техніки. Якщо техніка прийшла в несправний стан, то водій, за яким на даний момент була закріплена зламана техніка, повинен звернутися із заявою на технічний огляд або ремонт транспорту. Зі складу приходять розпорядження щодо наявності ремонтних частин та інформація про матеріально-технічні ресурси підприємства. Бухгалтерія в свою чергу становить інформаційний лист про витрати на ремонт кожної окремої техніки, що дозволяє визначити саму найбільшу одиницю з усіх.

Рис. 1. Карта бізнес-процесів автотранспортного підприємства в методології «Architecture of Integrated Information Systems – ARIS»
(побудовано з використанням платформи моделювання бізнес-процесів «ARIS Express»)

4. Складанням графіка робіт для співробітників займається економічний відділ. Після складання графік підтверджується на зборах між директором і його заступниками в відділах. Графік складається таким чином, щоб не було нестачі змін за планом робіт і щоб не було перевантаженості в роботі співробітників.

5. До допоміжних бізнес-процесів відносяться: управління персоналом, облік ресурсів, матеріалів, забезпечення безпеки, прибирання приміщень, дезінфекція та стерилізація устаткування і матеріалів, облік фінансово-господарської діяльності.

6. До управління персоналом відноситься підбір і найм персоналу. Основним критерієм при підборі персоналу є наявність диплома, що підтверджує професійну підготовку. Важливо забезпечувати підвищення кваліфікації майстрів.

7. Охорона в автотранспортному підприємстві забезпечується за допомогою, встановленої охоронної сигналізації, яка спрацьовує при відкритті дверей або вікна, русі в приміщенні, що підлягає. Також в приміщенні встановлені датчики пожежної сигналізації.

8. Прибиранням приміщення займаються прибиральниці в середині і наприкінці кожного робочого дня.

9. Майстри ремонтних майстерень повинні в обов'язковому порядку дезінфікувати ремонтне обладнання. Також водії та кондуктори перед виходом на рейс повинні провести процедуру первинної гігієни.

10. Облік фінансово-господарської діяльності. Відділ бухгалтерії забезпечує своєчасну сплату податків, плату за оренду приміщення, видачу зарплати,

оплату продукції та послуг, інші фінансові операції.

11. Плануванням бюджету займається відділ бухгалтерії, який розподіляє кошти на видачу зарплати, на оплату оренди приміщення, на оплату комунальних послуг, на закупівлю сировини і матеріалів, на маркетингову діяльність і т.д.

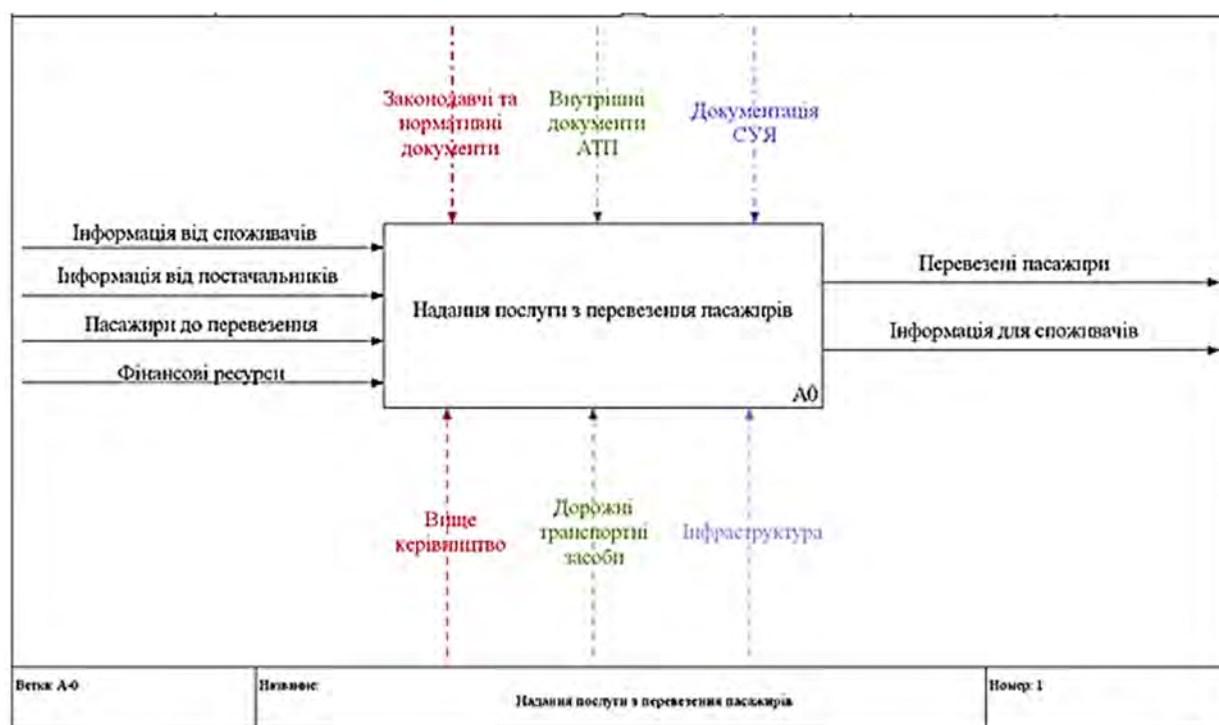
Головним бізнес-процесом АТП є здійснення перевезень (рис. 2), оскільки від нього залежить показник прибутку, він є найбільш трудомістким і від його реалізації залежить безпека клієнтів, що важливо для автотранспортних підприємств, й тому він в моделі контекстної діаграми виноситься на вищій рівень (в нотації IDEF0 це рівень А-0).

Входами процесу АТП (рис. 2) є вантажі (пасажирів), що потребують перевезення, фінансові ресурси, які витрачаються на придбання інших ресурсів, потрібних для роботи підприємства, інформація для постачальників вантажів (пасажирів), інформація від споживачів послуги (замовників).

У результаті виконання певної роботи на виході з процесу маємо перевезені вантажі (пасажирів), інформацію для замовників (споживачів), інформацію для постачальників вантажів (пасажирів).

Управліннями процесу є законодавчі та нормативні документи, внутрішні документи АТП, документація системи управління якістю (СУЯ). Процес може бути реалізований завдяки наявності таких механізмів, як інфраструктура підприємства, дорожні транспортні засоби, вище керівництво.

Метою виконання даного процесу АТП є задоволення потреб споживачів в перевезеннях вантажів (пасажирів). Модель розробляється з точки зору менеджера з якості відповідно до вимог стандарту ДСТУ ISO 9001-2015.

Рис. 2. Функціональна модель вищого рівня в нотації IDEF0 основного бізнес-процесу «Надання послуги з перевезення пасажирів» АТП
(побудовано з використанням платформи моделювання бізнес-процесів «Ramus»)

Декомпозиція основного бізнес-процесу вищого рівня А-0 в нотації IDEF0 (рис. 2) може бути представлена трьома підпроцесами (рис. 3):

1. «Управляти діяльністю підприємства».
2. «Забезпечувати діяльність підприємства».
3. «Виконувати перевезення пасажирів».

Блоком 1 представлений процес «Управляти діяльністю підприємства». Входами цього блоку є інформація від постачальників та споживачів, а також інформація щодо поточної діяльності підприємства. Ця інформація включає показники перебігу процесу, показники продукту процесу, дані щодо задоволеності споживачів, протоколи якості відповідно до вимог стандарту ДСТУ ISO 9001-2001.

Виходами процесу є управляючі дії керівництва підприємства (плани, накази, розпорядження, рішення тощо), спрямовані на досягнення підприємством запланованої мети шляхом виконання перевезень вантажів (пасажирів) та управління забезпеченням діяльності підприємства. Також блок 1 надає необхідну інформацію блокам 2 та 3 для забезпечення їх діяльності.

Управляючими діями для представленого процесу (рис. 3), так і для його декомпозиції, є нормативні документи та регламенти процесів. Механізмами реалізації цього та інших процесів декомпозиції є вище керівництво, інфраструктура, ДТЗ та персонал підприємства.

Блок 2 на рис. 3 представляє процес «Забезпечувати діяльність підприємства», його входами процесу є дорожньо-транспортні засоби (ДТЗ), що потребують обслуговування (щоденного/щорічного,

технічного та інших, а також поточного ремонту), а також основні засоби, що вимагають профілактики, персонал, який потребує навчання та підвищення кваліфікації, фінансові ресурси, які використовуються для забезпечення діяльності та інформація, яка надається блоком 1.

На виході з процесу є ДТЗ та основні засоби після проведення профілактичних робіт, а також персонал, кваліфікація якого має бути підвищена.

Блок 3 відображає основну діяльність підприємства «Виконувати перевезення вантажів (пасажирів)».

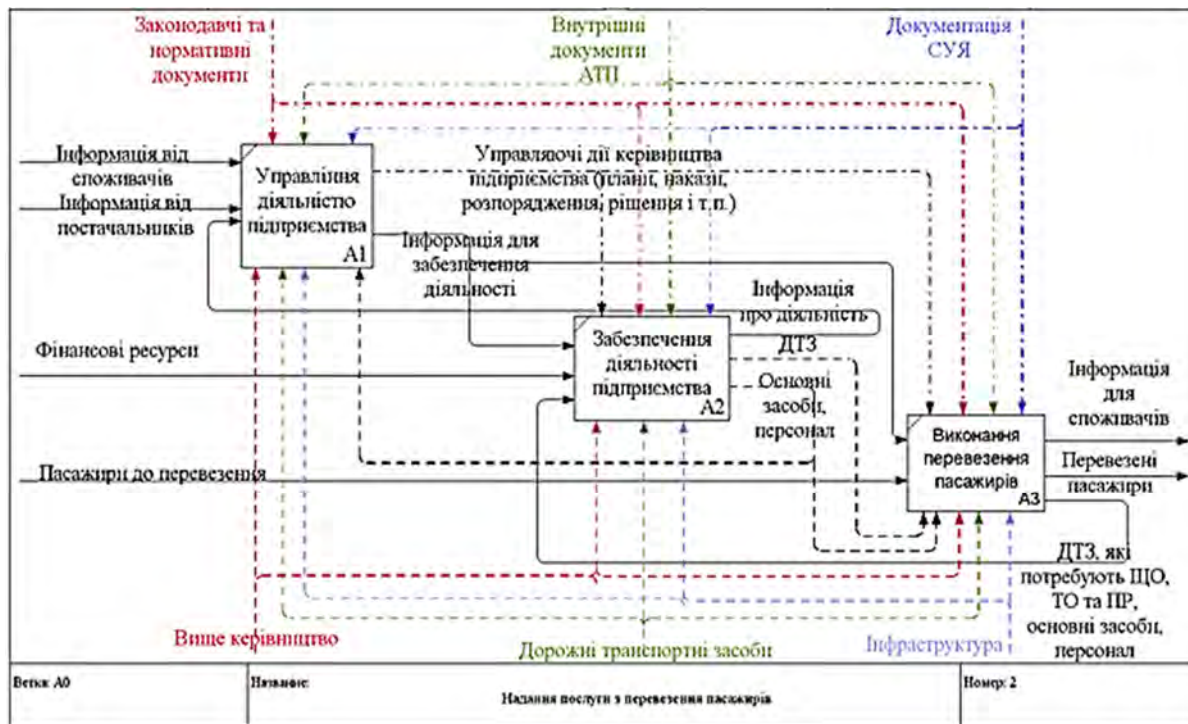
Входами процесу є вантажі та/або пасажирів, що підлягають перевезенню.

Виходами процесу є перевезені вантажі (пасажирів), а також інформація для споживачів та постачальників, дорожньо-транспортні засоби (ДТЗ), що потребують обслуговування (ЩО – щоденного, ТО – технічного), поточного ремонту (ПР), основні засоби, які потребують профілактики, персонал, кваліфікація якого має бути підтверджена й можливо підвищена.

Механізмами реалізації цього процесу виступають справні ДТЗ (відремонтвані та заправлені) та інші елементи інфраструктури, персонал відповідної кваліфікації, керівництво різних рівнів.

Вважаємо, що методологія IDEF 0 (Integration Definition for Function Modeling) методології SADT-діаграм може бути застосована при моделюванні нижніх рівнів бізнес-процесів, але для регламентації процесів, на наш погляд, все ж зручніше брати за основу методологію ARIS.

Рис. 3. Дочірня діаграма функціональної моделі основного процесу «Надання послуги з перевезення пасажирів» АТП
(побудовано з використанням платформи моделювання бізнес-процесів «Ramus»)

Деталізація другого рівня моделювання, яка представлена рис. 4, проводиться за допомогою побудови EPC-моделі.

Отже, на початку кожної зміни приймаються заявки на перевезення від клієнтів і складається добовий наряд. Далі заявка йде в ремонтний цех, де проводиться перевірка технічного стану автотранспорту, водночас виконується підготовка та інструктаж персоналу.

На рис. 5 представлено продовження виконання процесу, що дозволяє констатувати, що заявка разом з необхідними рекомендаціями розподіляються між водіями, кондукторами, їх транспортом і прикріпленим за ними маршрутом, відповідно проводиться виконання заявки.

Вважаємо, що далі необхідно проаналізувати, що збільшує час виконання операцій. Наприклад, якщо було виявлено, що диспетчер здійснює зайві операції, які призводять до численних помилок і невдоволення з боку клієнтів, то необхідно внести коректування в інструкції, надати відповідні вказівки та розпорядження.

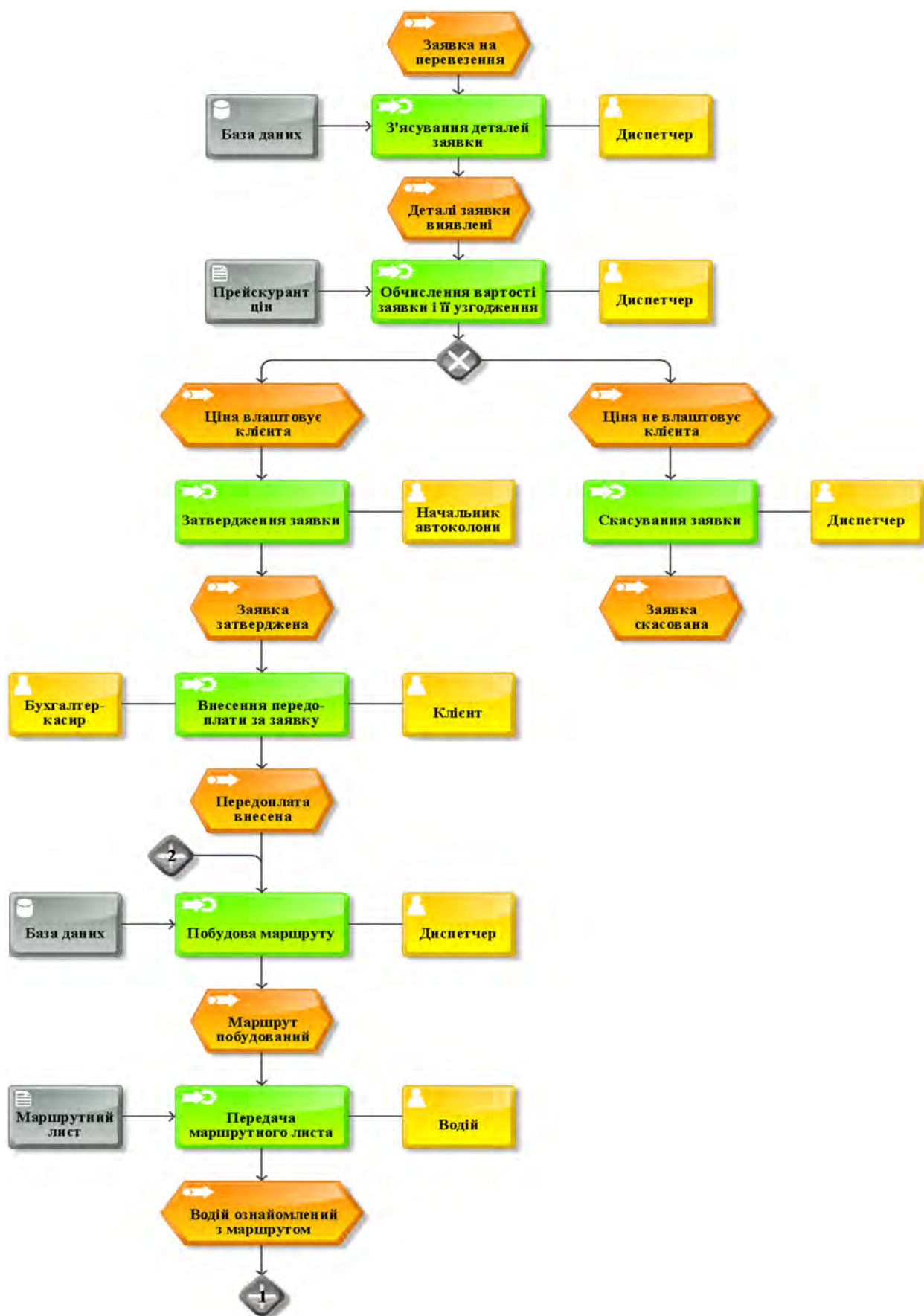
Таким чином, для скорочення зайвих операцій пропонується обирати метод скорочення надлишкових бізнес-процесів, що не привносять нічого, крім збільшення витрат, часу на реалізацію процесу і ризиків. Ці операції підпроцесів повинні виключатися з основного процесу.

Оскільки видалення надлишкових операцій, як правило, призводить до зменшення часу виконання бізнес-процесу, то можна говорити про те, що даний метод є також способом і скорочення часу.

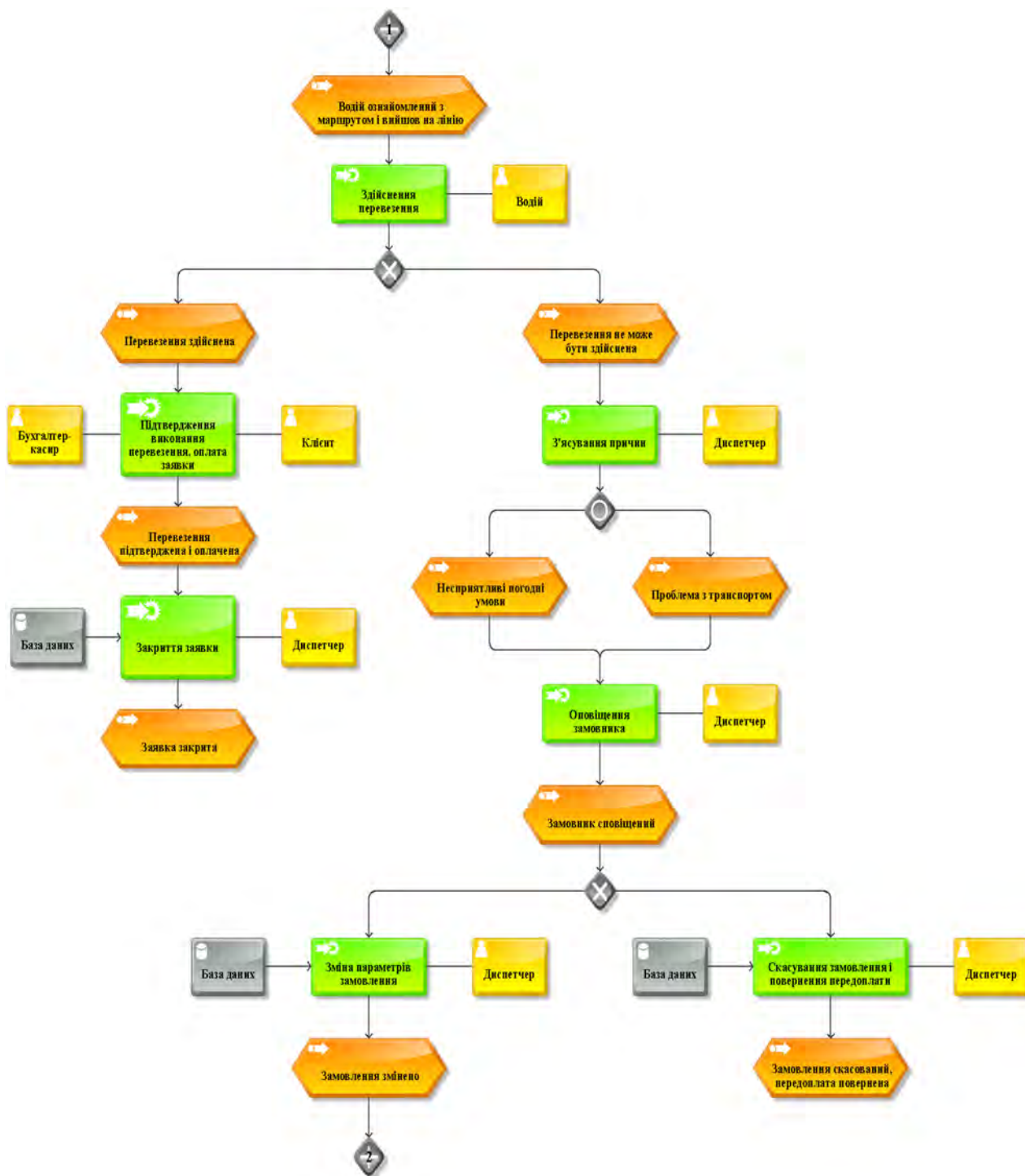
Для поліпшення якості надання послуг потрібно збільшити швидкість виконання створення заявки клієнтів, шляхом впровадження інформаційної системи автоматизованого заповнення заявки і ціни на замовлення. Це дозволить диспетчеру заощадити час на створенні заявки, внесення зміни в заявку або пошуку заявки для видалення при скасуванні. У разі застосування цієї системи начальник автоколони і водій також будуть отримувати доступ до своїх напрямних документів за допомогою єдиної мережі підприємства, що відсіє непотрібну метушню між виконавцями процесу здійснення перевезень.

Висновки. Отже, запропонований підхід до управління бізнес-процесів вітчизняного АТП може далі бути застосовано для регламентації і реорганізації процесів на підставі виділення існуючих проблем після побудови діаграми бізнес-процесів, недарма фахівці [3] вважають, що моделювання «... дозволяє визначити «вузькі місця» та перебудувати бізнес-процес після отримання моделі «AS – IS» («як є») і її наочного опису та перебудови її в моделі «AS – TO – BE» («як повинно бути») [3].

Вважаємо, що для графічного представлення бізнес-процесів з метою визначення існуючого стану та можливих проблем достатньо будувати запропоновані прості моделі, які насправді дозволяють забезпечувати дотримання принципів системного функціонально-модульного або структурного підходу при плануванні діяльності підприємства при розв'язанні практичних проблем управління, у тому числі на підставі даних цих узагальнених мо-

Рис. 4. EPC-модель «As is» деталізації другого рівня моделювання
 (побудовано з використанням платформи моделювання бізнес – процесів «ARIS Express»)

Рис. 5. EPC-модель «As is» продовження виконання процесу перевезення
(побудовано з використанням платформи моделювання бізнес-процесів «ARIS Express»)

делей, які відображають усі фактори і взаємозв'язки реальної ситуації діяльності підприємства.

Насамперед побудова і використання запропонованих моделей зумовлені необхідністю визначення існуючих проблем на підприємстві (дублювання завдань та повноважень, наявності зайвих операцій в діяльності підприємства). Для вирішення цих питань нами й було запропоновано здійснити опис та регламентацію існуючих процесів, отримати

наочну картину ситуації завдяки побудові функціональної моделі (AS – IS) в нотації IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling) методології SADT-діаграм.

Вважаємо, що сумісне використання EPC-моделі «AS IS» платформи «ARIS Express» методології SADT-діаграм та нотації IDEF0 (функціональне моделювання) дає керівництву повну картину діяльності підприємства.

Представлений результат моделювання бізнес-процесів в методології функціонального моделювання дозволяє провести аналіз існуючого стану діяльності автотранспортного підприємства і провести процедуру оптимізації його бізнес-процесів.

Для вдосконалення бізнес-процесів нами пропонується регламентувати бізнес-процеси підприємства за допомогою діаграм моделювання процесів, які можна застосовувати без особливих фінансових і трудових витрат і які дають найбільш зрозумілі для сприйняття, точні і якісні результати. Наведений приклад складання карт операцій підприємства дозволяє надати надалі рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

Література

1. **Андерсен Бьєрн.** Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования: учебник / пер. с англ. С. В. Ариничева; науч. ред. Ю.П. Адлер. Москва: РИА «Стандарты и качество», 2003. 272 с. 2. **Андрушків Б.М., Мельник Л.М.** Формування системи бізнес-процесів підприємства у контексті сталого розвитку. *Теоретичні і прикладні аспекти економіки та інтелектуальної власності* : збірник наукових праць. 2015. Вип. 2 (12). С. 91–97. 3. **Латишева О.В., Смирнова І.І., Ростовський О.Р.** Управління бізнес-процесами в умовах торговельного підприємства. *Науковий журнал «Економічні студії»*. 2019. Вип. №2 (24). С. 119-125. 4. **Латишева О.В., Касьянюк С.В., Баранов Р.Р., Закиров Р.Р.** Функціональне моделювання як інструментарій аналізу фінансового стану підприємств. *Управління економікою: теорія та практика. Восьмі Чумаченківські читання: зб. наук. праць* / НАН України, Ін-т економіки пром-сті; редкол.: О.О. Хандій (голов. ред.), В.І. Ляшенко (відп. ред.), В.Є. Куриляк та ін. Київ, 2019. С.178-184. <https://doi.org/10.37405/2221-1187.2019.178-184>. 5. **Латишева О.В., Касьянюк С.В., Голубова І.В., Хаджийський Є. А.** Витрати підприємства: можливості управління та оптимізації на основі функціонального моделювання та перепроєктування бізнес-процесів. *Вісник економічної науки України*. 2019. № 2 (37). С. 67-72. [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).67-72](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).67-72). 6. **Латишева О.В., Антонова В.І.** Особливості проведення аудиту бізнес-процесів обліку витрат та їх управління. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 1 (55). С. 109-117. doi: 10.12958/1817-3772-2019-1(55)-109-117.

References

1. Andersen Bjorn. (2003). Business processes. Improvement tools. Trans. from English by S. V. Arinichev. Moscow. RIA "Standards and Quality" [in Russian]/
2. Andrushkiv B.M., Melnyk L.M. (2015). Formuvannia systemy biznes-protseviv pidpriemstva u konteksti staloho rozvytku [Forming a system of business processes of the enterprise in the context of sustainable development]. *Teoretychni i prykladni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti – Theoretical and applied aspects of economics and intellectual property*, Issue 2 (12), pp. 91–97 [in Ukrainian].

3. Latysheva O.V., Smyrnova I.I., Rostovskiy O.R. (2019). Upravlinnia biznes-protseivy v umovakh torhovelnoho pidpriemstva [Business process management in a commercial enterprise]. *Ekonomichni studii – Economic studies*, Issue 2 (24), pp. 119-125 [in Ukrainian].

4. Latysheva O.V., Kasianiuk S.V., Baranov R.R., Zakyrov R.R. (2019). Funktsionalne modeliuвання yak instrumentarii analizu finansovoho stanu pidpriemstv [Functional modeling as a tool for analyzing the financial state of enterprises]. *Upravlinnia ekonomikoiu: teoriia ta praktyka. Vosmi Chumachenkivski chytannia – Economic management: theory and practice. Eight Chumachenko readings*, pp. 178-184. Kyiv, IIE of NAS of Ukraine. doi: <https://doi.org/10.37405/2221-1187.2019.178-184> [in Ukrainian].

5. Latysheva O. V., Kasianuk S. V., Golubova I. V., Khadzhyys'kyu Ye. A. (2019). Costs of enterprise: opportunities of management and optimization based on functional modeling and prospects of business processes. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2 (37), pp. 67-72. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).67-72](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).67-72) [in Ukrainian].

6. Latysheva O.V., Antonova V.I. (2019). Osoblyvosti provedennia audytu biznes-protseviv obliku vytrat ta yikh upravlinnia [Features of realization of audit of business processes of cost-accounting and their management]. *Ekonomichniy visnyk Donbasu – Economic Herald of the Donbas*, 1 (55), pp. 109-117. doi: 10.12958/1817-3772-2019-1(55)-109-117 [in Ukrainian].

Латишева О. В., Баранов Р. Р., Зверев В. В., Проніна О. О. Можливості застосування бізнес-моделей для управління діяльністю автотранспортного підприємства

Метою статті є визначення можливостей удосконалення управління бізнес-процесами автотранспортного підприємства на підставі їх опису, регламентації та корегування завдяки використанню сучасного інструментарію моделювання бізнес-процесів в нотаціях «Integration Definition for Function Modeling – IDEF0» та «Architecture of Integrated Information Systems – ARIS».

Актуальність досліджених у статті питань зумовлена необхідністю визначення існуючих проблем на підприємстві, таких як: дублювання завдань та повноважень, наявність зайвих операцій в діяльності підприємства. В статті запропоновано здійснити опис та регламентацію існуючих процесів завдяки побудови функціональної моделі (AS – IS) в нотації IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling) методології SADT-діаграм.

У статті представлено результат моделювання бізнес-процесів в методології функціонального моделювання, який дозволяє провести аналіз існуючого стану діяльності автотранспортного підприємства і провести процедуру оптимізації бізнес-процесів.

Для вдосконалення бізнес-процесів у статті пропонується регламентувати бізнес-процеси підприємства за допомогою діаграм моделювання процесів, які можна застосовувати без особливих фінансових і трудових витрат і які дають найбільш зрозумілі для сприй-

няття, точні і якісні результати. В статті наведено приклад складання карт операцій підприємства та надано рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

Ключові слова: автотранспортне підприємство, бізнес-процеси, моделювання бізнес-процесів, управління бізнес-процесами, функціональна модель, нотація IDEF0, методологія «Architecture of Integrated Information Systems – ARIS», ІТ-платформа «ARIS Express», декомпозиція.

Latysheva O., Baranov R., Zverev V., Pronina O. Possibilities of Application of Business Models are for the Management of Motor Transport Enterprise Activity

The aim of the article is determination of possibilities of improvement of management of transport enterprise business processes on the basis of their description, regulation due to the use of modern tool of design of business processes in notations of «Integration Definition for of Function Modeling - IDEF0» and «Architecture of Integrated Information Systems - ARIS».

Actuality of investigational in the article questions is predefined by the necessity of determination of existent problems on an enterprise, such as duplication of tasks and plenary powers, to the presence of superfluous operations in activity of enterprise. In the article it is suggested to carry out description and regulation of existent processes due to constructions of functional model (AS – IS) at notation of IDEF0 (Integration Definition for of Function Modeling) of methodology of SADT-diagrams.

In the article the result of design of business processes is presented in methodology of functional design, that allows to conduct the analysis of the existent state of activity of motor transport enterprise and conduct procedure of optimization of business processes.

For perfection of business processes in the article it is suggested to regulate the business processes of enterprise by means of diagrams designs of processes, that can be applied without the special financial and labour charges and that give most clear for perception, exact and quality results. In the article an example of stowage of maps of operations of enterprise is made and recommendations are given in relation to the increase of their efficiency.

Keywords: motor transport enterprise, business processes, designs of business processes, management business processes, functional model, notation of IDEF0, methodology of «Architecture of Integrated Information Systems – ARIS», IT is a platform of «ARIS Express», decoupling.

Латышева Е. В., Баранов Р. Р., Зверев В. В., Пронина О. А. Возможности применения бизнес-моделей для управления деятельностью автотранспортного предприятия

Целью статьи является определение возможностей усовершенствования управления бизнес-процессами автотранспортного предприятия на основании их описания, регламентации и корректировки благодаря использованию современного инструментария моделирования бизнес-процессов в нотациях «Integration Definition for Function Modeling – IDEF0» и «Architecture of Integrated Information Systems – ARIS».

Актуальность исследованных в статье вопросов предопределена необходимостью определения существующих проблем на предприятии, таких как: дублирование заданий и полномочий, наличие лишних операций в деятельности предприятия. В статье предложено осуществить описание и регламентацию существующих процессов на основе построения функциональной модели (AS – IS) в нотации IDEF0 (Integration Definition for Function Modeling) методологии SADT-диаграмм.

В статье представлен результат моделирования бизнес-процессов в методологии функционального моделирования, который позволяет провести анализ существующего состояния деятельности автотранспортного предприятия и провести процедуру оптимизации бизнес-процессов.

Для совершенствования бизнес-процессов в статье предлагается регламентировать бизнес-процессы предприятия с помощью диаграмм моделирования процессов, которые можно применять без особенных финансовых и трудовых расходов и которые дают наиболее понятные для восприятия, точные и качественные результаты. В статье приведен пример складывания карт операций предприятия и предоставлены рекомендации относительно повышения их эффективности.

Ключевые слова: автотранспортное предприятие, бизнес-процессы, моделирование бизнес-процессов, управление бизнес-процессами, функциональная модель, нотация IDEF0, методологія «Architecture of Integrated Information Systems – ARIS», ІТ-платформа «ARIS Express», декомпозиція.

Стаття надійшла до редакції 02.06.2020

Прийнято до друку 11.06.2020